

HAJDUFÖLD

FIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Hónap... 15 K FÉLVÉNY... 90 K
 Éves... 180 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 60 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hűtő kivétellel minden nap.
 Főszerkesztő: SZILÁGYI IMRE dr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM,
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM.

21. és 25. sz. rendelet (kibővítve)

Mi, erdélyi csapatunk parancsnoka, a katonai igazságszolgáltatás törvénykönyvek 32 és 57 § II. pontja értelmében a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

elrendeljük:

1. Tiszáig elfoglalt egész területre, mely hadművelési területnek tekintetik:

a) akik rossz akarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, sz. utcán stb. közölni, elterjeszteni, beszélni fognak bármely módon igaz vagy beképzelt híreket vagy relatív meggyőződésekkel a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dolgokról, a román hadseregére vonatkozólag;

b) akik állomásokon, vonatokon találhatatlan, komoly megindokolás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják figyelembe venni a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat;

c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet;

d) bármely jó akaratú személy, aki levelet visne, valamint azok, akik mások által elősegítik a magánleveleket az egyik helyről a másikra szállítani;

e) aki a hadsereg érdekeit szolgáló ren(de)lkézések ellen lép fel;

f) azok, akik meghatalmazás, vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kizárásával, titkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem történt kiírt helyiségeket elfoglalnak;

g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget, vagy országot;

h) bárki, aki rossz akarat nélkül megmérgezi, vagy megfertőző kutak, forrásokat, bármely folyó vagy álló vizet, valamint bármilyen élelmiszert;

i) azok, akik kiféltatni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket;

j) azok, akik kivesszik a zászlókat, vagy a hivatalok más jelvényeit;

k) azok, akik közbelépnek, vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzák egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

2. Ezen rendelet ellen szegülő a következőképpen lesznek megbüntetve:
 Az a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által, első és utolsó alkalomkor egy évig terjedhető börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírággal ítélték sújta.

Az e), f), g), h), i) és k) pontokban foglaltak ellenszegülő a haditörvénysek által lesznek megvizsgálva és elítélve három évig terjedhető börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírággal.

3. A rendelet ellenszegüléseinek a meghatározását bírósági bíróságok, hadbírók, térparancsnokságok, csendőrtisztek, és bármely katonai rendőrtiszt végzi.

14. E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirdetve, ki lesz ragasztva minden községben, haditörvényseké székelyén, hadbírósgokon, térparancsnokságnál, csendőrségeknél és községházaknál, ki lesz hirdelve dobszó által is.

E források megőrzését jegyzőkönyvileg állapítják meg a katonai rendőrök.

E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a fent említett végrehajtásokkal s csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik a három nap után esnek bűnbe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet határozatait, amelyeket szintén a parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor e rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságnál.
 Nagyszeben, 1919. május hó 12 én.
 Erdélyi csapatok főparancsnoka:
 Mardarascu, tábornok
 Vezérkari főnök:
 Panatoreu, tábornok

Rendelet

Elrendeli a térparancsnokság, hogy a lakosok a román tisztek érkezését, valamint ellátogatását a következők terhe alatt fenti parancsnokságnál 12 óra belül bejelenteni tartoznak.

Térparancsnokság

Hadbírósgok ítéletei

A 16. hadosztály hadbírósga múlt évi szeptember hó 1-től október 18-ig a következő ítéleteket hozta:

1. Szodolnik József máramarosszigeti lakost egy havi börtönnel és 1000 kor. pénzbüntetésre az állam biztonsága elleni merényletért;
2. Kovács József nagykamári lakost 2000 kor. pénzbüntetésre fegyver be nem jelentésért;
3. Kovács Bernát ugyanottani lakost 2000 korona pénzbüntetésre ugyanazért;
4. Dobay Károly hajdusoboszlói lakost 6 havi börtönnel és 10000 kor. pénzbüntetésre vesztegetés miatt;
5. Klein Sándor ugyanottani lakost 2 évi börtönnel és 10000 korona pénzbüntetésre ugyanazért;
6. Dommer József aradi lakost 2000 korona pénzbüntetésre fegyver be nem jelentésért;
7. Kiss Mihály makói lakost 15 napi börtönnel és 4000 kor. pénzbüntetésre ugyanazért;
8. Biró Sándor makói lakost 15 napi börtönnel és 4000 kor. pénzbüntetésre ugyanazért;
9. Fischer Emánuel debreceni lakost 6 havi börtönnel és 4000 korona pénzbüntetésre egy tisznek akaratával való megsebzésért;
10. Molnár Péter donterházi lakost 2000 kor. pénzbüntetésre fegyver be nem jelentésért;
11. Braun János donterházi lakost 2000 koronára ugyanazért;
12. Kádás András debreceni lakost halálra szándékos emberölésért;
13. Nándor István debreceni lakost 2 évi börtönnel ugyanazért;
14. Németh János debreceni lakost 8 havi börtönnel ítélték;
15. Zakar András debreceni lakost 2 havi börtönnel ugyanazért;
16. Bakos Mihály békéscsabai lakost 4000 k. pénzbüntetésre fegyver be nem adásá-

- ért;
17. Keresztény Elek tatabányai lakost 2 évi börtönnel hamis hírek terjesztésért;
18. Blum József kisvárdai lakost 6 évi börtönnel és 100.000 kor. pénzbüntetésre vesztegetésért;
19. Kovács József fügyi lakost 4 évi börtönnel hamis hírek terjesztésért;
20. Kocsis Kálmán ugyanottani lakost 4 évi börtönnel ugyanazért;
21. Sivák József ugyanottani lakost 4 évi börtönnel ugyanazért;
22. Linai Ignác mihályi lakost 2000 korona pénzbüntetésre ugyanazért;

A 2. vadász hadosztály hadbírósga múlt évi szeptember 1-től október 15-ig a következő ítéleteket hozta:

1. Kurzberger Benedek brassói lakost 1 havi börtönnel utlevélhamisításért;
2. Sterling Sándor ugyanottani lakost ugyanazért 2 havi börtönnel;
3. Jonescu György szorokai lakost 5 évi börtönnel egyenruha jogtalan viseléséért, hivatalos okiratok hamisításáért és hivatalos pénz elcsúsztatásáért;
4. Székely András pitești lakost 6 havi börtönnel hivatalos okiratok hamisításáért;
5. Fichter Gyula kispesti lakost 2 havi börtönnel és 200 lei pénzbüntetésre fegyver be nem adásáért;
6. Klein Sándor poporosulyi lakost 2 havi börtönnel, 100 lei pénzbüntetésre a román nemzet és a román hadsereg szidalmazásáért;
7. Bakonszegi Mihály csepeli lakost 1 havi börtönnel és 300 lei pénzbüntetésre hamis hírek terjesztéséért;
8. Bakó Boksfalvi Béla kőbányai lakost 6 havi börtönnel fogolyszökésért és segítéséért;

A 7. hadosztály hadbírósga szeptember 29-én tartott ülésében:
 Mursán János máramarosszigeti lakost 5 évi börtönnel ítélte az állam biztonsága elleni elkövetett merényletért;

az erdélyi csapatok főparancsnokságának hadbírósga 1919 szeptember 27-én tartott ülésében:

Jolendi Károly tófalvai lakost és Bartu János marosvásárhelyi lakost 3 havi börtönnel, fegyver be nem jelentésért;

az 1. vadász hadosztály hadbírósga 1919 szeptember 15-től október hó végéig a következő ítéleteket hozta:

- 1) Eusibiú Stefan belényesi lakost 2 évi börtönnel lopásért és rablásért;
- 2) Szabó István kecskeméti lakost 6 havi börtönnel egy román katona tetteges bántalmazásáért;
- 3) Héjjas Mihály kecskeméti lakost 2 évi börtönnel egy román katona tetteges bántalmazásáért;
- 4) Hie István kecskeméti lakost 3 évi börtönnel egy román katona megveréséért;
- 5) Szabó István kis-kun tégelyházi lakost 3 évi börtönnel egy román katona megátamadásáért;
- 6) Kőszegi István kis-kun tégelyházi lakost 3 évi börtönnel egy román katona megátamadásáért;
- 7) Halász István kis-kun tégelyházi lakost 2 évi börtönnel egy román katona megátamadásáért;
- 8) Csoti István kis-kun tégelyházi lakost 2 évi börtönnel egy román katona megátamadásáért;
- 9) Vörös Károly kis-kun tégelyházi lakost 10 évi kényszermunkára egy román katona megátamadásáért.

Az erdélyi csapatok főparancsnokának hadbírája:

Paplica, s. k. alezredes.

Rovás

A vörös rém

bacillus, a harácsoló orosz rubel és a rablott magyar arany soha alkalmatlan időkben nem kerülhetett volna a világ népei közé, mint most. A háborús veszteségek következtében ugyanis mindenütt a világon beférkőzött a lelkekbe bizonyos fokú hajlandóság a mások meglévő értékeinek elpusztítására és bizonyos fokú durvaság a saját szenvedések megboasztulására. Így-kép a guruló rubel és a csengő arany elég könnyen vásárolják meg az emberi lelkeket a tűzzel, vérrrel dolgozó vörös rém számára. S az események igazolják, hogy nemcsak a legzordított nép között, hanem a győzők országában is. Most vezetjük a hírt, hogy a józanságáról, népének jelleméről híres Amerika egyik államában, West-Virginiaiban szigorú törvényeket hoztak a vörös mély terjedésének megállítására. Tehát már az Óceán hajlaján is átgurult Lenin és Kun Béla rabolt aranya és védek: ni kell ellene... West-Virginia kormányja szigorú tilalmat bocsájtott ki a vörös zászló használatára és a vörös jelvény viselésére, azután pedig a vörös agitátorok működése ellen. Az állam rendőrsége a nyitól elhelyesen kéze vette a nyomozást és máris talált elbűvölt amerikai munkásokra, akik nyilván hangzóját, hogy csatlakoztak az orosz munkások nemzeti Uniójához és céljuk a jelenlegi államforma megdöntése. A jelek-ből következtethetjük, hogy az amerikai alapszabály, a haza iránti becsületlen kötelességtudás West-Virginiaiban győztes munkát fog végezni és megvédi az országot a zülléstől, romlásól, pusztulástól... Hja, ott nem Károlyi Mihály & Co az utalkodó és szállító firma...

Morgari elvtárs

annak idején a nemzetközi szolidaritás megtestesítője volt Budapesten és Kun Béla elváhatatlan famulusa a kísérője. Jelenleg Milánóban tartózkodik és fűli az Avantit a magyar kommunisták érdekében. Nemrégiben rémregénybe illő borzalmasságokat írt a lapban a magyar munkások üldözöttségéről és a szenvedésekről, melyeket ki kell állaniok. Morgari elvtárs azonban rosszul ismerete a magyar munkások helyzetét, mert a magyar szociáldemokrata párt felől most meg neki és a világ proletárjaihoz intézett kiáltványában tiltakozik az ellen, hogy őt kommunistának nevezzék Morgariék. A kiáltványban hangsúlyozzák, hogy nemcsak a Magyarországi igazságszolgáltatást megvádolni a külföld előtt akkor, amikor független rendes bíróság heleten át a nyilvánosság és a védelem teljes szabadsága mellett tárgyalja a kommunisták bűnpéret és csak a törvényben előírt büntetéseket szabja ki rájuk amikor a közveszélyes bolsevik agitátorokat is csak a bírósági közegek hivatalos eljárása után internálják Magyarországon. A bolsevizmus tulajdonképpen a magyar munkásságot sújtotta legjobban, mert kiéhezette és tönkretette, azért megvetéssel fordulnak el tőle... Kiváncsiak vagyunk, mit fog most Morgari elvtárs az Avantiban mondani?

Elített árdrágítók

Goldstein Lajos nyíracsádi illetőségi kereskedőegedét a rendőrség 100 és 50 koróna pénzbírságra ítélte, mert élesítvél, gyufával, box keréccsel láncozott. A városi tanács jóváhagyta.

Wiener Ilona (bodegás!) zsirt maximális áron felül vásárolt és adott, mikor pedig a rendőr a következményekre figyelmeztette, meg akarta vesztegetni. A rendőrség 30 napi elzárásra és 600 K pénzbírságra ítélte. A városi tanács — vesztére felebeztet! — 60 napi elzárásra emelte fel büntetését, ezenkívül irarendélyének elvételére és az itéletnek a hírlapokban való közlésére ítélte a 600 K pénzbírság meghegyyása mellett. Kér, hogy az ilyen közvesztélyes, számtalanszor büntetett árdrágítót szonnal nem lehet lehetetlené tenni.

Guttman Mór láncost (egyéb fogla kozása nincs) 3 napi elzárásra és 200 K pénzbírságra ítélte a rendőrség. (A gyertya kildját 40 koronáért vesztette!) Felbörtözött, de megjárta ő is, mert a tanács 15 napi elzárásra és 500 koronára emelte fel a büntetését.

Balog Gáborné maximális áron felül mérte a tergeit. A rendőrség 80 koronára bírságot a tanács 40 koronára mértékelt a büntetést, mert kis mennyiségűt adott csak el, büntetlen előéletű és vagyontalan.

Weisz Kálmán (a munkástanács tagja volt) törbe csalta özv. Mester Sándorné hajduböszörményi láost, akivel februárban 500 K listet hozatott be és apjával akarta színteg megvéteni. A rendőrség akkor 15 napi elzárásra 200—200 K pénzbírságra ítélte, a listet pedig elkobozta. A tanács 400 koronára mérsékelt a büntetést.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Csokonai színház:

Szombat délután: Sárga csikó, népszínmű.

Szombaton este bérletstűnet: Lili bárónő, operett.

Vasárnap délután: Drótos ló, operett.

Vasárnap este: Lili bárónő, operett.

Vígshízház:

Szombat: Taifun, színmű.

Vasárnap délután: Karenin Anna, regényes színmű.

(Színházak és mozgószínházak jelentése)

* Bérlet figyelme. A bérlet második félelví részlete január 1-ével esedékessé vált, miért is az igazgatóság listével kéri a bérletet, hogy a Csokonai színház iradjában azt befizetni sziveskedjenek.

* Ma délután mersékeit neivarakkai a Sárga csikó, népszínmű kerül színteg előadásra a Csokonai színházban.

* Taifun japán tárgyú dráma Bihari Ákos és Szigeti Ida főszereplésével ma a Vígshízházban kerül színteg.

* Elcsereült szívek, ezt a nagyhatású film drámát mutatja be az Apollo. Előadások 6 és 8 órakor.

* Fehér családi műsor az Aranybika mozivarietében, kezdete fél 9 órakor.

A norvégek segítsége Bécsnek

Lyon, január 1. A norvég Vöröskereszt az éhínség elleni küzdelem céljából bizottságot alakított. Remélik, hogy a napokban megindulhat az első segélyvonat Bécsbe.

SPORT

Középiskolák sportja. Budapesten nagy lépéssel jutott előre a sport ügye. — A szabad játékot előmozdítandó az MLSz egy középiskolai bajnokságot rít ki. Az eredmény várakozáson felül érkezett 27 állami felekezeti s városi középiskolát nevezett be az illető intézetek igazgatója, míg a szükséges fegyverek fentartását a tornatanárok látják el. Az MLSz megfelelő bíróska Millenáris pályára rendezésre bocsájtásának elintézésével járult hozzá. Mert nemrég még lehetetlennek kellett tartani most megvalósult. Nagyon szép perspektívát tár ez szemünk elé, mert ezáltal az ifjúság nevelésében a tornatanárok a training alatt is befolyást nyernek másrészt a tanulók melegebb vonzalommal közelínek nevelőjükhöz, kikben a játékok irányítóját s mesterét látja — A budapesti példát talán itt is lehetne utánozni s megvalósításához a városi kulturatanácsnokot, a középiskolai igazgatókat, tornatanárokat és a MLSz. debreceni kerületét megnyerni.

NEM VAGY JÓ MAGYAR EMBER.

HA NEM A KERESZTYÉN LAPOKAT TÁMOGATOD

Kiadja: MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ-VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. E számért a főszerkesztő felelős.

KECSKEMÉTI Pethes László Béla Arany Angyal gyógyszerárban Allandóan nagyraktár

DEBRECEN, Piac- és Szt. Anna-utca szegletén.

Gyógyszer specialitásokban.

cipője idő előtt

Aki szereti a tükörfényes elpöt, használjon kizárólag PALLAS

Lehmann és Simonyi gyógyszerészek, „PALLAS” vegyészeti laboratóriuma Debrecen, Zápolya-utca 6—8. szám.

Azon személyek, kik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigorúan megbüntettetnek.

Aláírási felhívás!

a Debreczeni Népszövetségi Hitelszövetkezet

VIII. évtársulatába való belépésre.

Alakult 1913-ban. Keresztyén alakulás. Debreceni kath. Népszövetség alapítása. Batthyányi-utca 6.

Nyolcadizben fordul Hitelszövetkezetünk a keresztyén társadalomhoz aláírási felhívással. Hét esztendő telt el a megalakulás óta! Büszkeséggel és önértéssel tekintünk vissza az elmúlt időszakra. Hitelszövetkezetünk volt első uttörője és részben megvalósítója annak a gondolatnak, hogy a gazdasági és pénzügyi berendezésünknek is keresztyén és nemzeti alapon kell nyugodnia. Amit már ezelőtt 10 évvel hirdettünk s Hitelszövetkezet alakjában megtestesítettünk, azt ma rettenetes katasztrófa árán tartja és hirdeti minden józanul gondolkodó keresztyén ember.

A közelmúlt súlyos eseményeit Hitelszövetkezetünk szerencsésen átéltte. A 800 K-ával megalakult pénztintézet ma már tisztességes üzleti tőkével: mintegy negyed millió koronával rendelkezik, részben részjegyekben, heti és havi üzletrészekben, részben tartalékokban. Tagjaink száma napról napra szaporodik. A közönség bizalma mindnagobb mértékben fokozódik, mert a betétállomány mindig növekedik: ma már a folyószámlabetétel közel jár a félmillió koronához.

Szózatunkat elsősorban a vagyonszabb, tehetősebb polgártársainkhoz intézzük. Iratkozzanak be tömegesen hozzánk, hogy 10 év óta hirdett gondolatunknak és küldetésünknek annál fényesebben megfelelhessünk. Jegyezzenek különösen névreszóló részjegyeinket, (egy részjegy ára 50 K, 4 kor. kiállítási díj.) A részjegy a legjobb pénzbefektetés, melynek 5 százalékosztalékát minden körülmények között biztosítja a Hitelszövetkezet ügymenete.

Szózatunkat intézzük továbbá a kevésbé vagyonos emberekhez. Iratkozzanak be minél nagyobb számmal, hogy csekély heti befizetéseikkel észrevétlenül tőkét gyűjtsenek és szükség esetén kölcsönhöz jussanak.

Akinek iparához, üzlete berendezéséhez, háza építéséhez, általában anyagi boldogulásához pénzre van vagy lesz szüksége, előre iratkozzék be, mert csakis mint tag kaphat kölcsönt s kényelmesen, heti részletekben fizetheti azt vissza.

Keresztyének! Magyarok! Tömörüljünk hát mert egyesülésben van az erő.

Az évtársulat 3 esztendőre alakul, annak letelte után felszámol, amikor minden tag a befizetett összeget a haszonrészesedéssel együtt visszakapja.

Egy heti törzsbetét hetenként 20 fill. fizetésre kötelez; a törzsbetétek tetszőszerinti számban jegyezhetők.

Egy havi üzletrész havonként 2-50 K fizetésre kötelez.

Beíratási díj minden üzletrész után 20 f., a könyv ára 40 fill.

Egy részjegy névértéke 50 K, kiállítási díj 4 K.

Elfogadunk betéteket fakarekkönyvecskére és folyószámlára s azok után kamatot fizetünk.

Debrecen, 1919 december hó.

Az igazgatóság nevében:

Stepper Hárólv aelnök. Dr. Zalal János elnök. Svasuta Hárólv aelnök. Pápay János ügy.-igazgató. Dr. Unger József ügyész.

Debreceni iparosok

KOROS SÁNDOR férfi-szabó üzletébe Piac-u. 69. új divatszövetek érkeztek

Gummbélyegzőti és mindentéle vésést készít Pauló és mindenféle vésést készít Pauló és mindenféle vésést készít Pauló és mindenféle vésést készít Pauló

Blattner József Csapó-u.1 üvegezési és keperetezési vállalata tükrök és kész ablakok nagy raktára.

KISS FERENCZ női szabó Piac-utca 56. szám izléses munkát jutányosan készít

NE FELEJTSEN EL „HAJDU” KRÉMET VÁSÁROLNI!

KÖVARI MIKLÓS szücsmeister, Honvéd-utca 32. Elvállal női szőrme kabát, muff és boa átalakítását

APOLLO

Szombat, 1920 január hó 3-án

Elcsereült szívek

Rendezte: DEESY ALFRÉD.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor

Arany Bika Mozivarieté

Szombat, 1920 január hó 3-án

Teljesen új fehér családi műsor

Előadások kezdete fél 9 órakor

Académie Internationale

Széchenyi-utca 42. sz. I. em. Francia Angol Német Olasz Román Magyar magánórákban és tanfolyamokban Új tanfolyamok minden hó elsőjén! A tanfolyamokra csakis általános műveltséggel rendelkezők vétetnek fel.

Cenzurat de Subit. HORIA.